

Zpravodaj České národopisné společnosti

Ročník 28

Praha, červen 2024

Číslo 2

Vážené členky a vážení členové České národopisné společnosti,

druhé letošní číslo Zpravodaje přináší nové informace o činnosti České národopisné společnosti v období duben až červen 2024.

Věnujte, prosím, pozornost především **výsledkům letošní Ankety o Cenu České národopisné společnosti, výsledkům Studentské ceny** a mnohému dalšímu.

Činnost exekutivy

- Hlavní výbor se sešel v daném období na jednom jednání, a to 5. června 2024 na půdě Etnologického ústavu AV ČR v Praze.
- ČNS obdržela vyrozumění z Ministerstva kultury o udělení podpory dvěma grantům na rok 2024, která bude sloužit k vydání prvního čísla Národopisného věstníku v tomto roce a k pokračování projektu Bibliografická databáze národopisných příspěvků: kontrola a úprava stávajících záznamů a doplnění databáze.
- ČNS již dříve obdržela vyrozumění o udělení podpory dvěma žádostem o dotace pro rok 2024 u Rady vědeckých společností, a to na vydání druhého čísla Národopisného věstníku 2024, a na 6. fázi digitalizace a pasportizace dotazníků ČNS.

Cena České národopisné společnosti za rok 2023

- HV ČNS vyhodnotil další ročník **Ceny České národopisné společnosti**, v jejímž rámci jsou oceňovány významné počiny, které v uplynulém roce výrazně přispěly k rozvoji a propagaci oboru etnologie. Do hlasování se v letošním roce zapojilo celkem 56 členů ČNS (51 individuálních a 5 kolektivních). HV ČNS všem hlasujícím děkuje!
- **Anketa má následující vítěze:**

v kategorii publikace: Kalinová, Alena. **Moravská lidová fajáns 1750–1880 v Moravském zemském muzeu v Brně: Moravian Folk Faience 1750–1880 in the Moravian Museum in Brno.** Brno: Moravské zemské muzeum, 2023.

v kategorii výstava, expozice: **Kdo nemá kožucha, zima mu bude! Zimní kroj a krojové součásti ze Slovácka.** Slovácké muzeum v Uherském Hradišti 12. 10. 2023–4. 2. 2024.

v kategorii projekt, akce, konference: **Konference „Living Uncertainty“**. **16. mezinárodní kongres SIEF**, který se uskutečnil v termínu 7.–10. 6. 2023 v Brně. Pořadatelé: Etnologický ústav AV ČR, Ústav evropské etnologie FF MU a Národní ústav lidové kultury.

- **Čestnou cenu Pětí rudých růží** se HV ČNS rozhodl za rok 2023 udělit: za realizaci mezinárodní konference „*Living Uncertainty*“. **16. mezinárodní kongres SIEF**.
- Ceny budou vítězům předány v rámci 79. mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici 29. června 2024. Všem vítězům gratulujeme!

Studentská cena ČNS

- Hlavní výbor ČNS podporuje vědeckou práci mladých badatelů a vyhlásil i letos **Studentskou cenu ČNS** pro nejlepší bakalářskou a nejlepší diplomovou práci.
- Porota, která práce vyhodnotila, byla složena z členů Hlavního výboru ČNS.
- V kategorii bakalářských prací zvítězila práce studentky Ústavu evropské etnologie FF MU v Brně Vanesy Valovičové: *Výzdoba nádražních budov na Moravském Slovensku tradiční ornamentikou*. Vítězce gratulujeme!
- V kategorii diplomové práce nebyla cena za rok 2023 udělena.
- Diplom bude vítězce předán v rámci 79. mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici 29. června 2024.

Fond PhDr. Aleny Plessingerové, CSc., a PhDr. Josefa Vařeky, DrSc.

- Dlouholetý člen Správní rady Dárcovského fondu doc. PhDr. Miroslav Válka, Ph.D. (ÚEE FF MU Brno) požádal o uvolnění z funkce ke dni 30. 6. 2024. Hlavní výbor proto na svém jednání dne 5. 6. 2024 zvolil na jeho místo vedoucího Ústavu evropské etnologie FF MU v Brně doc. PhDr. Daniela Drápalu, Ph.D., který byl jmenován členem Správní rady ke dni 1. 7. 2024. Hlavní výbor děkuje doc. M. Válkovi za skvělou práci a neocenitelný přínos při založení a rozvoji Dárcovského fondu.

Uskutečněné konference, semináře, akce

- Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení při ČNS ve spolupráci s Ústavem evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Podbrdským muzeem v Rožmitále pod Třemšínem a Městem Rožmitál pod Třemšínem uspořádala ve dnech 22.–24. května 2024 konferenci s názvem *Zakládání vesnic na dominikální půdě, jejich stavební vývoj a současnost*.

- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně uspořádala pracovní zasedání Komise pro lidové obyčeje České národopisné společnosti a Subkomise pro lidové obyčeje MKKK na téma *Proměny obyčejové tradice a její vnímání v současnosti*. Zasedání se uskutečnilo ve dnech 11.–12. června 2024 v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně.
- Ve dnech 25. a 26. dubna 2024 se v Martine uskutečnilo 22. Valné shromáždění a následná konference Národopisnej spoločnosti Slovenska. Konference byla věnována tématu: *Tradičná kultúra a inovácie z pohľadu etnológie: výskumné, muzeologické a terminologické otázky a súvislosti*. Jednání Valného shromáždění NSS a konference se jako čestný host zúčastnil předseda ČNS PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

Připravované konference, semináře, akce

- HV ČNS zve členy a přátele České národopisné společnosti a Národopisnej spoločnosti Slovenska na **tradiční setkání na vrcholu Velké Javořiny (7. ročník)**, a to **14. září 2024 ve 12.00**. Setkání si je možné prodloužit pátečním večerním posezením a noclehem v hotelu Zámeček v obci Strání. Nocleh z 13. na 14. září 2024 si co nejdříve zarezervujte na linku: <http://www.zamecek-strani.cz/>. Při rezervaci uveďte heslo „ČNS“. O programu večera budeme přihlášené účastníky informovat.

Zahraníční spolupráce ČNS – UNESCO

- Jak jsme již informovali v předchozích číslech Zpravodaje, Česká národopisná společnost byla zvolena na léta 2024–2026 do Evaluačního orgánu Mezivládního výboru UNESCO pro zachování nemateriálního kulturního dědictví.
- Dne 4. června března 2024 bylo odesláno hodnocení 68 nominací nemateriálních statků a projektů na jejich zachování do všech tří mechanismů (seznamů) Úmluvy, které zpracovalo 15 hodnotitelů z řad členů České národopisné společnosti. Administraci celého hodnocení měly na starosti prof. Martina Pavlicová, CSc. a Mgr. Terezie Řánková (obě z ÚEE FF MU). Hlavní výbor děkuje oběma členkám, které zabezpečily hladký průběh hodnocení nominací a také všem hodnotitelům za jejich bezchybnou a rychlou práci.
- Ve dnech 24.–28. června se uskuteční zasedání Evaluačního orgánu složeného ze zástupců dvanácti různých zemí světa v centrále UNESCO v Paříži, na kterém bude ČNS zastupovat prof. PhDr. Martina Pavlicová, CSc.

Národopisný věstník

- První číslo Národopisného věstníku 2024 bude na přelomu června a července rozesláno členům ČNS, kteří mají zaplacené příspěvky za rok 2024, resp. 2023. Kompletní znění a

všechny studie budou vyvěšeny ke konci června také na stránkách Národopisného věstníku. Doporučujeme členům navštívit stránky <https://narodopisnyvestnik.cz>.

- Národopisný věstník není distribuován členům, kteří dluží členské příspěvky za tento, případně minulý rok. Po doplacení dlužných členských příspěvků jim bude Národopisný věstník zaslán dodatečně.

Dopisovatelská síť

- Hlavní výbor ČNS uvítá podněty z řad členů ČNS k **vytvoření tematických dotazníků**, své náměty můžete zasílat na e-mailovou adresu PhDr. Jany Polákové, Ph.D.: jpolakova@mzm.cz.
- Dopisovatelská síť prošla v poslední době rozsáhlou revizí a doplněním. K 5. 6. 2024 eviduje ČNS díky obětavé práci PhDr. Jany Polákové, Ph.D. již **150 dopisovatelů**. Od března letošního roku bylo díky aktivnímu oslovení obcí v Jihomoravském, Karlovarském, Královéhradeckém a Jihočeském kraji získáno 48 nových dopisovatelů.

Webové stránky ČNS

- Chtěli bychom poděkovat členům ČNS, kteří zasílají informace na naše webové stránky, a oslovit i další členy, aby **nám poskytovali do kategorie AKTUALITY informace o nově vydaných knihách, o připravovaných a probíhajících výstavách, o pořádaných konferencích a seminářích či dalších akcích**, na nichž se podílejí členové ČNS a jež korespondují se zásadami činnosti ČNS. Webové stránky jsou určeny k informování o ČNS jako základní odborné oborové organizaci, o její aktuální činnosti a činnosti jejích členů. Informace zasílejte prosím na e-mailovou adresu: info@narodopisnaspolecnost.cz nebo martin.novotny@nulk.cz.
- Česká národopisná společnost připomíná všem svým členům, že v rámci Virtuální badatelný je **zpřístupněna Bibliografická databáze národopisných příspěvků**. Jedná se o ojedinělý zdroj informací o existenci textů s tematikou tradiční lidové kultury v lokálně a regionálně vázaných tiskovinách. Vstup do databáze je pod odkazem: <https://www.narodopisnaspolecnost.cz/index.php/virtualni-badatelna/bibliograficka-databaze>.

Členská základna

- Pro komunikaci se členy ČNS je využívána jak e-mailová, tak klasická pošta. Tímto bychom chtěli požádat členy ČNS, aby nám, **pokud došlo nebo někdy v budoucnu dojde ke změně jejich e-mailové nebo poštovní adresy, obratem sdělili její nové znění**. Stejně tak, pokud **dojde ke změně příjmení**, děkujeme. Platná poštovní a e-mailová adresa je potřeba pro zasílání informací a publikací ČNS – například Zpravodaje ČNS nebo Národopisného věstníku. Je škoda, pokud k adresátům zásilky a informace

nedorazí a vracejí se zpět jako nedoručitelné. Informace o změně adres, prosím, zasílejte na e-mailovou adresu: woitsch@eu.cas.cz nebo na **poštovní adresu**: Česká národopisná společnost, Národní třída 3, 110 00 Praha 1. Děkujeme.

- ČNS upozorňuje, že e-mailovou poštou komunikuje pouze se členy, kteří podepsali souhlas se zpracováním osobních údajů. Ti, kteří tak neučinili, byli vymazáni z hromadného seznamu pro doručování elektronické pošty. Souhlas mohou podepsat i nadále po kontaktování Mgr. Josefa Urbana na e-mailové adrese: josef.urban@nmvp.cz.

Členské příspěvky

- Upozorňujeme členy, kteří ještě neuhradili členské příspěvky za rok 2024 (popř. i za rok 2023), aby tak obratem učinili.
- Zároveň připomínáme, že výše členských příspěvků je neměnná již od 1. ledna 2015 a činí:

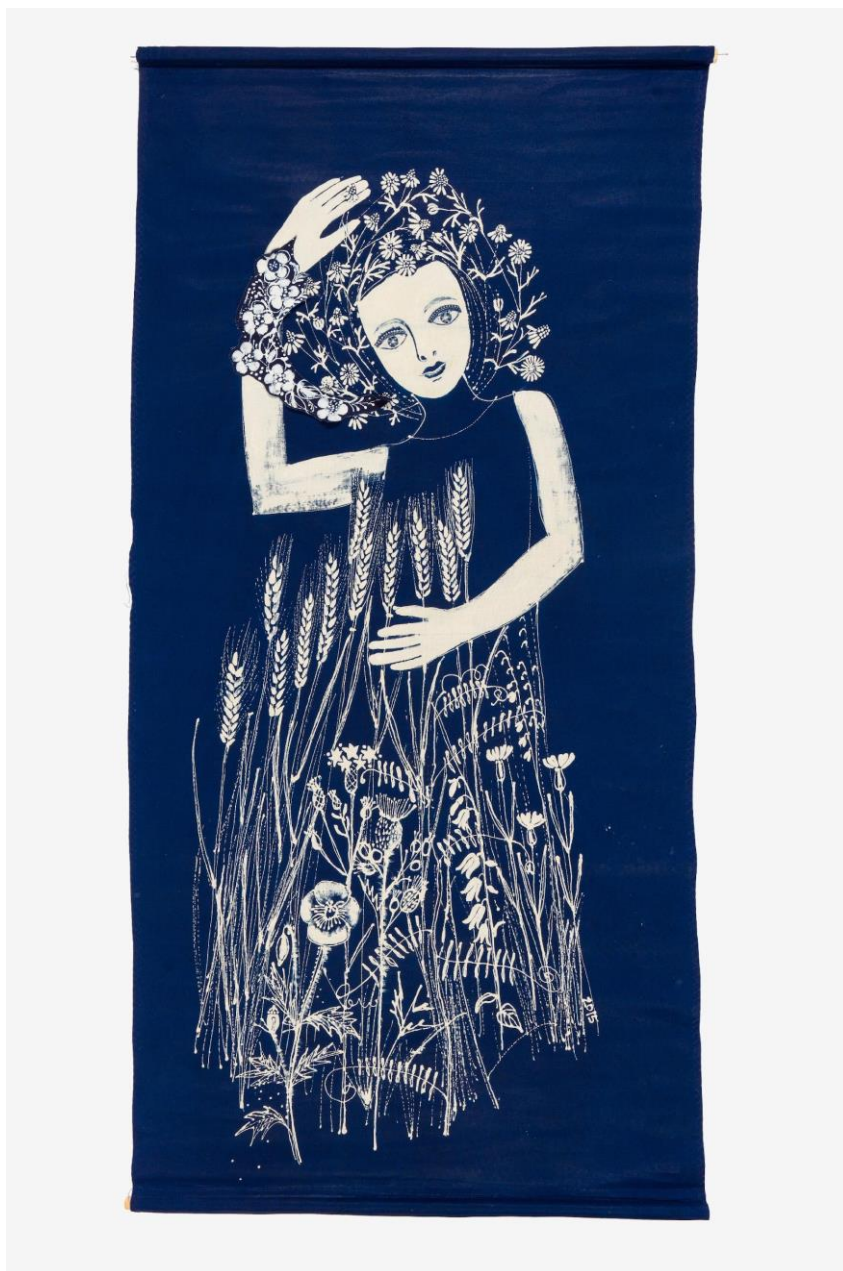
Řádný člen: 400 Kč / rok

Kolektivní člen: 1500 Kč / rok

senioři nad 70 let: 0 Kč (s možností dobrovolného příspěvku na činnost ČNS)

- Členské příspěvky můžete **UHRADIT** bankovním převodem na účet České národopisné společnosti: **2300812413/2010, FIO banka, a. s.** (prosíme, pro lepší identifikaci platby **vždy uveďte do zprávy pro příjemce své jméno**), nebo po předchozí domluvě také u pokladní ČNS PhDr. Mgr. Magdaleny Maňákové, Ph.D. (magdalena.manakova@nulk.cz).

**Členové Hlavního výboru přejí všem členům ČNS
pohodové léto 2024!**

Léto. Obraz vytvořený technikou rezerváží batiky, barvený v indigové lázni.
Autorka: Antonie Dostálková, držitelka čestného uznání při Ceně Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby v regionu, udělované městem Uherské Hradiště. Barvení: Arimo Strážnice.
Sbírka Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

Zpravodaj České národopisné společnosti, ročník 28, 2024, č. 2

Zpracovali Marta Kondrová a Jiří Woitsch.

Vydala ČNS se sídlem v Praze, Národní tř. 3 / Praha, červen 2024.